

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. J., bytom: H.** proti žalovanému: **S. T., a. s., so sídlom: K., IČO: X., o zaplatenie 808 280 452,05 eur (24 350 256 898,50 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 25Cb/96/2008, na dovolanie žalobcu proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21, z 25. novembra 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55, z 31. januára 2012, č. k. 1Cob/86/2011-70, z 31. januára 2012, č. k. 1Cob/85/2011-69, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. novembra 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21, zo dňa 25. novembra 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55, zo dňa 31. januára 2012, č. k. 1Cob/86/2011-70, zo dňa 31. januára 2012, č. k. 1Cob/85/2011 a uznesenia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 12. septembra 2008, č. k. 25Cb/96/2008-14, zo dňa 23. augusta 2010, č. k. 25Cb/96/2008-46, zo dňa 09. februára 2011, č. k. 25Cb/96/2008-61 a zo dňa 16. februára 2010, č. k. 25Cb/96/2008-23 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III. ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 12. 09. 2008, č. k. 25Cb/96/2008-14 nepriznal žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a súčasne zamietol jeho návrh na ustanovenie zástupcu z radov advokátov argumentujúc absenciou jednej z podmienok na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, a to že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Poukázal na nejasné a nezrozumiteľné podanie žalobcu, z ktorého nie je zrejmé, z akého právneho titulu sa

náhrady škody domáha a ku ktorému žalobca nepripojil ani dôkazy, preukazujúce jeho tvrdenia. Konštatoval, že o bezúspešnom uplatňovaní práva svedčí aj žalobou požadovaná suma.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 30. 11. 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21 napadnuté uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil s vyhodnotením existencie zákonných podmienok uvedených v § 138 O. s. p. pre priznanie oslobodenia spod poplatkovej povinnosti žalobcovi súdom prvého stupňa a následne nevyhoveniu jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O. s. p. S prihliadnutím na žalobcom uplatňovanú sumu, ktorá má predstavovať náhradu škody a ním v žalobe uvádzané skutočnosti, aj odvolací súd dospel k záveru, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Navyše žalobca nepreukázal ani svoje celkové majetkové pomery, keď nepripojil žiadny dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie o tom, že jeho manželka je nezamestnaná, ďalej že nemá žiadny majetok a či jeho dve deti, ktoré uviedol v potvrdení o majetkových pomeroch, sú ešte maloleté, resp. či v opačnom prípade, teda ak sú deti plnoleté a sú povinné prispievať na úhradu spoločných potrieb, pretože žijú so žalobcom v spoločnej domácnosti, taktiež nemajú žiadny príjem.

Následne Okresný súd Bratislava III. ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 23. 08. 2010, č. k. 25Cb/96/2008-46 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,-- eur, a to podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov za podanú námietku zaujatosti, vznesenú proti všetkým sudcom menovaného okresného súdu.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 25. 11. 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca dňa 09. 06. 2010 podal námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava III., o ktorej rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 14. 10. 2010, č. k. 1Ncb/30/2010-52 tak, že sudcovia Okresného súdu Bratislava III. z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení nie sú. S poukazom na uvedené odvolací súd uzavrel, že žalobcom podaná námietka zaujatosti voči sudcom okresného súdu nebola

dôvodná a keďže žalobca v konaní nie je oslobodený od súdnych poplatkov, správne ho súd prvého stupňa zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za podanú námietku zaujatosti.

Ďalším svojím uznesením zo dňa 09. 02. 2011, č. k. 25Cb/96/2008-61, Okresný súd Bratislava III. ako súd prvého stupňa zamietol opätovný návrh žalobcu na ustanovenie zástupcu z radov advokátov dôvodiac, že zo strany žalobcu ide o svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva, pretože doposiaľ svoj návrh riadne nezdôvodnil a nepredložil ani relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zdôraznil, že návrh žalobcu je natoľko nejasný a nezrozumiteľný, že z neho nemožno určiť ani výšku súdneho poplatku.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 31. 01. 2012, č. k. 1Cob/86/2011-70 napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca podal proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. 11. 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55 dovolanie a súčasne opätovne požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Odvolací súd poukázal na ust. § 138 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 31. 12. 2011 (*zrejme mal na mysli znenie účinné od 01. 01. 2012*) a § 30 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 01. 01. 2012 a zdôraznil, že podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 01. 2012 sa na konania začaté do 31. 12. 2011 použijú predpisy účinné od 01. 01. 2012. V nadväznosti na zákon č. 332/2011 Z. z., ktorým bolo novelizované ust. § 30 O. s. p., dospel krajský súd k záveru, že nie je v právomoci súdu ustanoviť účastníkovi v konaní za zástupcu advokáta ani ustanoviť účastníkovi konania za zástupcu Centrum právnej pomoci. V prípade, ak sú splnené predpoklady, aby bol účastník oslobodený od súdnych poplatkov, môže súd účastníka len odkázať na Centrum právnej pomoci, nie je však oprávnený ustanoviť mu zástupcu. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že túto žalovanému ako úspešnému účastníkovi odvolacieho konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

Uznesením zo dňa 16. 02. 2010, č. k. 25Cb/96/2008-23, Okresný súd Bratislava III. zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške 33 193,50 eur (pôvodne 1 000 000,-- Sk), postupujúc podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.

o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Súčasne podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. rozhodol o trovách konania tak, že právo na ich náhradu nemá žiaden z účastníkov.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením zo dňa 31. 01. 2012, č. k. 1Cob/85/2011-69 napadnuté uznesenie v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správne. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca sa svojím návrhom domáha od žalovaného zaplata 808 280 452,05 eur z titulu náhrady škody. Spolu s návrhom požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. O predmetnej žiadosti rozhodol súd prvého stupňa uznesením z 12. 09. 2008, č. k. 25Cb/96/2008-14 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. 11. 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21 tak, že oslobodenie od súdnych poplatkov žalobcovi nepriznal a súčasne zamietol jeho žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Následne súd prvého stupňa výzvou z 11. 07. 2008, žalobcovi doručenou 25. 07. 2008, vyzval žalobcu na zaplata súdneho poplatku za návrh na začatie konania v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., a to v sume 33 193,50 eur v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy. Súčasťou výzvy bolo aj poučenie o následkoch nezaplata súdneho poplatku. Z dôvodu, že žalobca súdny poplatok na výzvu súdu v určenej lehote nezaplatil, súd prvého stupňa správne konanie s poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. zastavil. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že túto žalovanému nepriznal argumentujúc, že napriek úspechu v odvolacom konaní trovy žalovanému nevznikli a žiadne si ani neuplatnil.

Jednotlivé uznesenia odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť nasledovne: uznesenie z 30. 11. 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21 nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 02. 2010, uznesenie z 25. 11. 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55 nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 01. 2011, uznesenie z 31. 01. 2012, č. k. 1Cob/86/2011-70 nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 03. 2012 a uznesenie z 31. 01. 2012 č. k. 1Cob/85/2011-69 nadobudlo právoplatnosť rovnako dňa 20. 03. 2012.

Proti všetkým vyššie označeným uzneseniam odvolacieho súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolania. Podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 11. 2009, č. k. 3Cob/341/2008-21 (č. l. 25 a 26) odôvodnil odňatím

možnosti konať pred súdom, pretože mu nebola daná možnosť obhajoby prostredníctvom ustanoveného právneho zástupcu. Žalobca namietol nerešpektovanie jeho ústavných práv, konkrétne čl. 12 ods. 1, 2, 4, čl. 13 ods. 1, 4, čl. 19 ods. 1, 2, čl. 26 ods. 2, čl. 39 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2, 3, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky tak Okresným súdom Bratislava III., ako aj Krajským súdom v Bratislave. Uviedol, že ide hrubé porušenie týchto jeho ústavných práv. Konajúcim súdom vytkol, že mu bránia v snahe o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov, naopak, snažia sa o likvidáciu jeho osoby, ako aj jeho žaloby a taktiež spôsobujú zbytočné preťahy v konaní. Namietol, že z napadnutého rozhodnutia mu nie je zrejmé, z akých dôvodov nespĺňa podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Poukázal na ust. § 26 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a uviedol, že tento sa vzťahuje aj na jeho rodinu. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

V dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. 11. 2010, č. k. 1Cob/374/2010-55 (č. l. 58) namietol procesný postup obidvoch vo veci konajúcich súdov (Okresného súdu Bratislava III., ako aj Krajského súdu v Bratislave). Poukázal na doklady preukazujúce, že jeho rodina sa nachádza v hmotnej núdzi a súdom opakovane vytkol porušovanie jeho ústavných práv, spočívajúce v neakceptovaní jeho práva na bezplatnú právnu pomoc, prináležiacu mu za určitých podmienok aj po novele O. s. p., účinnej od 01. 01. 2010 (*zrejme mal na mysli novelu účinnú od 01. 01. 2012*). Tvrdí, že jeho námietka o zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava III. je opodstatnená a že okresný súd mu uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku vo výške 66,-- eur bezdôvodne. Má za to, že odvolací súd jeho odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu nepreskúmal dostatočne a v dôsledku tejto skutočnosti dospel aj k nesprávnym záverom.

Dovolania proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave z 31. 01. 2012, č. k. 1Cob/85/2011-69 a č. k. 1Cob/86/2011-70 (č. l. 73 a 75) odôvodnil porušením ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon, ako aj samotnej Ústavy Slovenskej republiky zo strany vo veci konajúcich súdov

a zotrval na svojej požiadavke o rešpektovanie jeho práva na právnu pomoc, keďže on sám nemá právnické vzdelanie.

Ako prílohu k všetkým svojim dovolaniam žalobca pripojil opätovnú žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (č. l. 27, 59, 74 a 76), odôvodnenú komplikovanosťou sporu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd o každom odvolaní žalobcu rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/, veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenia odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nevykazujú. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil uznesenia Okresného

súdu Bratislava III. ako súdu prvého stupňa, avšak prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. nevyslovil, rovnako nejde o uznesenia podľa § 239 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p., z dôvodu ktorého dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu, uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Vychádzajúc z obsahu jednotlivých dovolaní a v nich vytýkaných nesprávností, ktorých sa mali dopustiť vo veci konajúce súdy (tak prvostupňový súd, ako aj súd odvolací), dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj nesplnenie si povinnosti súdu pokúsiť sa vady nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania odstrániť postupom podľa § 43 O. s. p.

Po preskúmaní napadnutých rozhodnutí, ako aj konaní, ktoré ich vydaniu predchádzali, je dovolací súd toho názoru, že v predmetnej veci konajúce súdy v súlade s právnymi predpismi nepostupovali. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava III.,

ako súd prvého stupňa, pokračoval v konaní bez toho, aby vyriešil podstatnú náležitosť konania, a to, čoho sa žalobca v konaní svojím návrhom vlastne domáha, v dôsledku čoho nebolo možné ani správne určiť základ súdneho poplatku za účelom jeho vyrubenia za návrh na začatie konania. Uvedený nedostatok v postupe prvostupňového súdu neodstránil ani súd odvolací.

Z podania žalobcu zo dňa 10. 06. 2008 označeného ako „Žaloba k faktúre č. 26. 04. 2002 na náhradu spôsobenej škody – ROZŠÍRENIE“, Okresnému súdu Bratislava doručené 12.06.2008 (č. l. 1), je nepochybne zrejmé, že ide o podanie obsahovo nezrozumiteľné a neúplné, pretože z jeho obsahu nie je jasné, či ide o návrh nový, či ide len o doplnenie už existujúceho návrhu, alebo o jeho zmenu (rozšírenie návrhu) v zmysle § 95 O. s. p. Nejasnosti v tomto smere vzbudzujú viaceré vyjadrenia žalobcu, keď na niekoľkých miestach svojho podania uvádza, že „...rozširujem žalobu o náhradu spôsobenej škody...“, „žiadam, aby OS BA III ... plne akceptoval túto rozšírenú žalobu“ a súčasne poukazuje na návrh zo dňa 15. 03. 2005.

Podľa § 42 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 14. 10. 2008 (teda aj v čase doručenia podania žalobcu prvostupňovému súdu, ako aj v čase vyzvania žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania), pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom do 14. 10. 2008, konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej

evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, oprávnená podnikateľ, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Podľa § 43 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom do 14. 10. 2008, sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Podľa § 43 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom do 14. 10. 2008, ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Podľa § 95 ods. 1, veta prvá O. s. p., navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania.

Vyššie citované ustanovenia § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O. s. p. stanovujú, aké náležitosti má obsahovať návrh na začatie konania. Žalobný návrh musí byť presný, určitý a zrozumiteľný a v prípade výkonu súdneho rozhodnutia aj vykonateľný. Z podania musí byť okrem iného zjavné, akej veci sa týka a čo sa podaním sleduje. Návrh musí obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je podanie nezrozumiteľné, neúplné alebo nesprávne, treba jeho vadu, spočívajúcu v uvedených nedostatkoch, považovať za takú prekážku konania, pre ktorú súd nemôže v konaní pokračovať a rozhodnúť vo veci samej. Pretože ale ide o odstrániteľnú prekážku konania, je

povinnosťou súdu sa o jej odstránenie pokúsiť, a to postupom podľa § 43 ods. 2 O. s. p. Až v prípade, ak účastník konania uvedený nedostatok neodstráni, súd postupujúc podľa § 43 ods. 3 O. s. p. nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie uznesením odmietne. Môže sa tak však stať len za predpokladu, že výzva na odstránenie väd podania obsahovala konkrétne poučenie, ako má účastník nedostatky podania odstrániť, ako aj poučenie o právnych dôsledkoch neodstránenia väd podania, vrátane určenia lehoty na ich odstránenie.

V posudzovanej veci Okresný súd Bratislava III. bez toho, aby vyzval žalobcu na doplnenie, resp. opravu jeho nezrozumiteľného podania zo dňa 10. 06. 2008, vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania v sume 1 000 000,-- Sk, v lehote 15 dní od doručenia výzvy, pod následkom zastavenia konania v prípade jeho nezaplatenia (č. l. 8). Súd výzvu na doplnenie a opravu podania neučinil v priebehu celého konania, hoci v dvoch svojich uzneseniach (z 12. 09. 2008, č. k. 25Cb/96/2008-14 a z 09. 02. 2011, č. k. 25Cb/96/2008-61) poukázal na skutočnosť, že z obsahu nejasného a nezrozumiteľného podania žalobcu nie je zrejmé, z akého právneho titulu sa žalobca náhrady škody domáha, resp. že podanie žalobcu je nejasné a nezrozumiteľné do takej miery, že z návrhu nemožno určiť ani výšku súdneho poplatku. Jediná výzva, ktorú súd prvého stupňa za účelom objasnenia nejasného podania žalobcu v priebehu doterajšieho konania zrealizoval, je výzva zo dňa 11. 05. 2010 (č. l. 37), aby sa žalobca vyjadril, či jeho podanie zo 17. 03. 2010 (č. l. 29), má súd považovať za námietku zaujatosti voči sudkyňi Mgr. Ivane Dufalovej a ostatným sudcom Okresného súdu Bratislava III.

Napriek vyššie uvedenému, teda keď aj konajúcemu prvostupňovému súdu bolo evidentne zrejmé, že podanie žalobcu je nezrozumiteľné, nevyjasnil si otázku, čo žalobca svojím podaním sleduje, či robí nový návrh, resp. dopĺňa skorší návrh (mohlo by ísť o návrh zo dňa 15. 03. 2005, na ktorý žalobca v predmetnom podaní poukazuje), resp. či nejaký svoj predchádzajúci návrh nemení. Za zmenu návrhu v zmysle § 95 O. s. p. sa totiž považuje napr. aj rozšírenie žaloby čo do jej rozsahu, zmena predmetu konania požadovaného z toho istého právneho dôvodu, zmena určovacej žaloby na žalobu na plnenie alebo naopak. O zmenu návrhu môže žalobca požiadať kedykoľvek počas prvostupňového konania, ale aj počas odvolacieho konania a konania o obnove, takže v konečnom dôsledku by teoreticky mohlo ísť o zmenu jeho návrhu doručeného súdu ešte v minulom období. Dovolací súd naviac

zdôrazňuje, že aj v prípade, ak súd prvého stupňa kvalifikoval podanie žalobcu z 10. 06. 2008 ako nový návrh, ide nepochybne o žalobu o peňažné plnenie z dôvodu náhrady škody, ktorá pre jej úspešné uplatnenie musí obsahovať potrebné opísanie skutkových okolností (rozhodujúcich skutočností), z ktorých žalobca vyvodzuje svoj nárok. Pokiaľ tomu tak nie je, je povinnosťou súdu sa o odstránenie chýbajúcich náležitostí podania pokúsiť postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p.

Tým, že súd pri posudzovaní podania žalobcu zo dňa 10. 06. 2008 postup podľa § 43 ods. 1 O. s. p. neaplikoval, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Všetky ďalšie úkony súdov, tak prvostupňového, ako aj súdu odvolacieho, sú predčasné. Bude preto úlohou súdu prvého stupňa v spolupráci so žalobcom nedostatok, spočívajúci v neúplnom a nezrozumiteľnom podaní zo dňa 10. 06. 2008 odstrániť, a to výzvou, urobenou formou uznesenia, obsahujúcou náležitosti predpísané ust. § 43 ods. 1, ods. 2 O. s. p.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd podľa § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 3, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., dovolaním napadnuté uznesenia odvolacieho súdu, ako aj uznesenia súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), sa prvostupňový súd vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. apríla 2012

JUDr. Alena Prieceľová , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová